

Instructie gebruik van wildcamera's

Predatieherkenning en bescherming Boerenlandvogels

Protocol naar voorbeelden van protocollen van Bob Jonge Poerink & Jasja Dekker en De Groene Motor

Algemene opmerkingen

Betreding

1. Zorg dat je de benodigde ontheffing voor het betreden van het gebied op zak hebt.
2. Houd de gedragsregels uit de ontheffing aan.
3. Meld je vooraf bij de beheerder of bij de grondeigenaar dat je het terrein wil gaan betreden.

Benodigheden

1. Cameraval met bijbehorende SD kaart en volle batterijen.
2. Prikstandaard of paaltje. Evt. duivenpinnen om vliegende predatoren te weren; draag bij het plaatsen van de cameravallen dan een veiligheidsbril om je ogen te beschermen.
3. Camera nummer.
4. Inlog in Boerenlandvogelmonitor.nl voor registratie van legsels en de camera.

Hoe een plek te kiezen?

Cameravallen worden op twee manieren toegepast; bij (A) individuele legsels en/of op (B) tactische locaties zoals looproutes. Bij optie A kan bij een gestructureerde aanpak voor per gebied een overzicht worden gemaakt van de predatoren. Hiervoor is een nodig om evenredig over het gebied minimaal 10 % van de legsels met een minimum van 10 legsels te volgen. Een gebied kan variëren van 80-800 hectare. (bron collectief Sudwestkust) Plaats de camera pas bij een legsel wanneer het legsel compleet is om verlating te voorkomen.

Bij optie B leg je met behulp van de cameravallen vast welke potentiële predatoren voorkomen in het gebied. Plaats de cameravallen dan langs looproutes, planken, en op dammen. Waar kan maak gebruik van een paaltje als focuspunt; hierop landen veelal ook (roof)vogels waardoor ook die in beeld komen. Plaats de camera tussen enkel- en kniehoogte met een vrij zicht. Knip het gras en riet et cetera kort.

Bij het plaatsen van cameravallen gaat de voorkeur uit naar plaatsen enigszins uit het zicht om onnodige verstoring en diefstal te voorkomen. Daarnaast is spreiding over het gebied belangrijk om te voorkomen dat een en dezelfde individuele predator telkens wordt vastgelegd. Alleen op deze wijze is er sprake van een representatieve steekproef en krijgt men inzicht in de rol van predatoren bij nestpredatie binnen een gebied.

De voorkeur gaat uit naar de monitoring van nesten van grutto, kievit, scholekster of tureluur, maar bij gebrek aan nesten van deze soorten zijn nesten van andere grondbroedende boerenlandvogels ook geschikt.

Plaats een camera alleen bij nesten waar het nest compleet is of al wordt bebroed. Bij een incompleet nest is er kans op verlating van het nest ten gevolge van de aanwezigheid van de cameraval. Controleer bij twijfel op afstand met een telescoop of de vogel wel bij het nest terug keert. Als dit binnen een uur niet het geval is wordt de cameraval verwijderd om mislukken van het broedsel te voorkomen. Bij koude weersomstandigheden is het af te raden om cameravallen te plaatsen. Dit geldt met name bij de combinatie van lage temperaturen en harde wind.

Beperk de verstoring van het nest zo veel mogelijk. Trap zo min mogelijk vegetatie plat en gebruik geen vaste paden naar het nest. Draag kunststof laarzen om het geurspoor te beperken. Leg geen voorwerpen, zoals nummerbordjes op de grond naast het nest. Ga niet vaker dan 2x per week een nest controleren en kom niet dichterbij een nest dan strikt noodzakelijk. Zodra zichtbaar is dat een nest nog bebroed is, wordt het nest niet dichterbij benaderd.

Plaats de paal bijvoorbeeld in een greppel en onder een flauwe hoek hellend naar het legsel toe. Controleer of de camera goed gericht is. Stel de camera bij voorkeur in tot het doorsturen van 2 tot 4 foto's per dag om zeker te zijn dat de camera nog goed zicht heeft en het legsel bebroed. Plaats de camera 2 tot 3 meter van het legsel af. Maak gebruik van meerdere foto's per trigger om de kans op het vastleggen van de predator te vergroten.

Procedure plaatsen cameraval

1. Draag rubberen laarzen om geursporen te voorkomen. Plaats geen andere items in de buurt van het legsel.
2. Kies een plek met de lensrichting richting het noorden. Dit in verband met tegenlicht van de Zon bij plaatsing in een andere richting
3. De cameraval moet op ongeveer 2 tot 3 meter van het nest worden geplaatst. Plaats de camera in ieder geval niet dichterbij dan 2 meter van het nest i.v.m. kans op verstoring van de broedende vogel. De cameraval mag niet verder dan 3 m van het nest staan, omdat de kans dat de bewegingssensor kleinere predatoren niet meer registreert dan te groot wordt.
4. Zorg dat er geen grassprietten in de eerste meter voor de lens van de camera staan, omdat de camera anders voortdurend wordt getriggerd of grassprietten in beeld staan.
5. Draag een veiligheidsbril ter voorkoming van oogletsels bij gebruik van duivenpinnen
6. Plaats de paal in de grond onder een lichte hoek. Monteer eventueel duivenpinnen op de paal.
7. Bevestig de camera met de spanband op een paaltje. De cameralens moet gericht zijn op het nest.
8. Zet de camera aan zoals beschreven in de handleiding van de camera.
9. Registreer de camera in de Boerenlandvogelmonitor.

Procedure verwijderen cameraval of uitlezen SD kaart

1. Open de cameraval
2. Zet de camera op Off. DIT IS BELANGRIJK OM BESCHADIGING VAN DE SD KAART TE VOORKOMEN.

3. Sluit de camera aan op de laptop/pc met bijgeleverd snoertje. Kies in de Verkenner de juiste map. Kopieer de map met foto's naar je computer. Vernoem hierbij de map met het legselsnummer en de soort.

4. BEWAAR DE BEELDEN VAN DE CAMERAVALLLEN ALTIJD. MAAK EEN KOPIE OP EEN HARDE SCHIJF EN IN DE CLOUD, ALVORENS DE SD KAART LEEG TE MAKEN

5. Check de batterijstatus en plaats desgewenst een nieuwe lege SD kaart voor een volgende nestlocatie.

6. Controleer het nest en de omgeving van het nest op predatieresten en sporen.

Rapporteer het resultaat van het nest (uitgekomen, verlaten, gepredeerd, indien bekend soort predator)

NB: ook foto's van andere diersoorten dan de verwachte predatoren. Gooi daarom geen foto's weg waarop wel beeld staat.

[Registreren in Boerenlandvogelmonitor](#)

Legsels waar een cameraval bij geplaatst wordt krijgen in de Boerenlandvogelmonitor de beschermingshandeling "Nest met Wildcamera". **Je kan de camera invoeren onder legsels met soortcode "Wildcamera" als ook onder Waarneming QBM.**

Een andere mogelijkheid is het invoeren van de camera onder Waarneming QBM. Kies voor soortgroep Vogel en soort Wildcamera. Deze invoer is gelijk aan het registreren van camera's op looproutes. Op het kaartbeeld QBM waarnemingen zijn de wildcamera's zichtbaar.

Afbeelding legsel beschermd met wildcamera

Afbeelding registratie camera bij legsel of op looproute

Bij plaatsing op bijvoorbeeld een looproute:

Registreer de camera onder Waarneming Weidevogels; kies voor Soortgroep zoogdier en vervolgens voor onbekende predator. Onder te opmerkingen voeg je toe Wildcamera en de periode dat de camera gestaan heeft. Vondsten kunnen apart worden ingevoerd eventueel.

Wat registreren uit de foto's

Cameranummer +

volgnummer

Gebied

Coördinaten

Geplaatst

datum waarop de camera bij dit nest geplaatst is

Opgehaald

datum waarop de -camera- is weggehaald.

locatie

Bij legsel of op looproute

Soorten

waargenomen soorten, hoe vaak waargenomen. dit delen door het aantal dagen dat de camera gestaan heeft

Aantal foto's zonder beeld